

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS DĖL SAUGUMO PRIEMONIŲ TEISMUOSE ĮGYVENDINIMO GAIRIŲ PATVIRTINIMO

2017 m. kovo 31 d. Nr. 13P-60-(7.1.2)
Vilnius

Siekdama geriau užtikrinti minimalų saugumo bendrosios kompetencijos ir specializuotuose teismuose lygį ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 27 punktu, Teisėjų taryba n u t a r i a:

1. Patvirtinti Saugumo priemonių teismuose įgyvendinimo gaires (pridedama).
2. Rekomenduoti Lietuvos teismams:

2.1. Fiksuoti visus saugumo pažeidimo įvykius, o kai kyla reali saugumo grėsmė teisme – visada kviesti policiją.

2.2. Informuoti nedelsiant Nacionalinę teismų administraciją apie visus Lietuvos teismuose įvykusius saugumo pažeidimo įvykius.

Pirmininkas

Rimvydas Norkus

Sekretorius

Ramūnas Gadliauskas

PATVIRTINTA
Teisėjų tarybos 2017 m. kovo 31 d.
nutarimu Nr. 13P-60-(7.1.2)

SAUGUMO PRIEMONIŲ TEISMUOSE ĮGYVENDINIMO GAIRĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Saugumo priemonių teismuose įgyvendinimo gairės (toliau – Gairės) reguliuoja saugumo priemonių – pavojaus signalizavimo (pranešimų) sistemos, apsaugos signalizacijos sistemos, įeigos kontrolės sistemos, vaizdo stebėjimo sistemos, mobilių (rankinių) metalo ieškiklių (detektorių), stacionarių metalo detektorių diegimo bei naudojimo Lietuvos teismuose (toliau – teismai) rekomenduojamus pagrindinius principus.

2. Gairių tikslas – reglamentuoti rekomenduojamus pagrindinius reikalavimus saugumo priemonių diegimui ir jų panaudojimui teismuose, siekiant užtikrinti teismo teritorijos, teismo pastato ir juose esančių asmenų, turto ir kitų vertybių tinkamą būtiniausią apsaugą.

3. Atsižvelgiant į kiekvieno teismo saugumo užtikrinimo poreikį, į tam tikrus su teismų veikla susijusius kriterijus (pavyzdžiui, teismų nagrinėjamos bylos), teismų infrastruktūrą, teismų saugumas gali būti užtikrinamas įgyvendinant fizinę teismų apsaugą, naudojant pavienes ir/ar kompleksines saugumo priemones.

4. Saugumo priemonių ir fizinės teismo apsaugos teismuose tikslas – užtikrinti asmens teisių ir laisvių apsaugą, viešąją tvarką, visuomenės saugumą, teisės pažeidimų prevenciją, atskleidimą ir tyrimą, teismo teritorijos, teismo pastato ir juose esančių asmenų, turto ir kitų vertybių apsaugą.

5. Saugumo priemonės teismuose turi veikti 24 valandas per parą.

6. Siekiant sudaryti saugias sąlygas kasdienei teismų veiklai ir kartu apsaugoti teismus nuo kritinių situacijų ir teisės pažeidimų, kiekvienas teismas, t. y. teismo pirmininkas ar jo paskirtas (-i) ir įgaliotas (-i) teismo darbuotojas (-ai) (pavyzdžiui, teismo kancleris, ūkio skyriaus vedėjas ar pan.), turėtų nuolat planuoti, organizuoti ir įgyvendinti saugumo priemones teismuose, įskaitant prevencines priemones – analizuoti ir vertinti galimas saugumo grėsmes ir imtis priemonių užkirsti joms kelią, tinkamai parinkti ir įdiegti organizacines ir technines apsaugos priemones, formuoti teisėjų ir teismo darbuotojų įgūdžius, reikalingus teismo saugumui užtikrinti bei elgsenai kritinėse situacijose, taip pat užtikrinti teisme esančių asmenų

ir turto saugumą bei imtis būtinų veiksmų likviduojant ar mažinant kritinių situacijų sukeltus padarinius.

7. Už teismo saugumo organizavimą ir įgyvendinimą atsako teismo pirmininkas ar jo paskirtas (-i) ir įgaliotas (-i) teismo darbuotojas (-ai) (pavyzdžiui, teismo kancleris, ūkio skyriaus vedėjas ar pan.). Toks asmuo turi turėti aiškią kompetenciją bei atsakomybės ribas organizuojant ir įgyvendinant teismo saugumo užtikrinimą.

8. Prieš patenkant į teismo patalpas ir teritoriją, kurioje vykdomas vaizdo stebėjimas, turi būti aiškiai ir tinkamai pateikta informacija apie vykdomą vaizdo stebėjimą (pavyzdžiui, informacinės lentelės, skelbimai su užrašu „teritorija stebima vaizdo kameromis“, „patalpos stebimos vaizdo kameromis“), teismo pavadinimas ir kontaktinė informacija (teismo telefono numeris arba elektroninio pašto adresas).

9. Prieš patenkant į teismo patalpas turi būti aiškiai ir tinkamai pateikta informacija apie draudimą asmenims, išskyrus pareigas vykdančius teisėsaugos institucijų pareigūnus, asmenis, turinčius ginklus profesinei veiklai vykdyti, apsaugos tarnybos darbuotojus, įsinešti bet kokio tipo šaunamuosius, nešaunamuosius ginklus, šaudmenis (nepriklausomai nuo turimų leidimų), (pavyzdžiui, informacinės lentelės, skelbimai su užrašu ar ženklu, reiškiančiu draudimą į teismo patalpas įsinešti bet kokio tipo šaunamuosius, nešaunamuosius ginklus, šaudmenis). Šis sąrašas nėra baigtinis. Teismo apsaugos posto darbuotojas, saugos tarnybos darbuotojas arba kitas teismo pirmininko įgaliotas asmuo (pavyzdžiui, teismo budėtojas), kurio pareigybės aprašyme (pareiginėje instrukcijoje) yra nustatyta funkcija užtikrinti saugumą teismo patalpoje, teritorijoje, gali uždrausti įsinešti į teismo patalpas, teritoriją ir kitus daiktus, keliančius pavojų aplinkiniams.

10. Teismuose matomoje vietoje (skelbimų lentoje, vaizdo ekrane ar kitoje teismo matomoje vietoje) turi būti pateikiama informacija, kad atvykstantiems į teismo patalpas asmenims teismo patalpose nėra galimybės teisėtai turimus jų ginklus ir šaudmenis palikti teisme laikinai saugoti.

11. Vaizdo stebėjimas, asmenų, atvykusių į teismą tikrinimas turi būti vykdomi gerbiant žmogaus teises ir laisves, nepažeidžiant žmogaus teisių į privatumą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų apsaugą bei žmogaus teises ir laisves.

12. Kiekvienas teismas turi rūpintis tinkama jų teisme įdiegtų saugumo priemonių būkle, o kiekvienas teisėjas ir teismo darbuotojas, pastebėjęs, kad teismo saugumo priemonės yra pažeistos ar techniškai netvarkingos arba yra pažeistos ar nukabintos informacinės lentelės,

skelbimai apie vaizdo stebėjimą, draudimą įsinešti į teismo patalpas draudžiamuosius daiktus, neturėjimą galimybės teisėtai turimus ginklus ir šaudmenis palikti laikinai saugoti teismo patalpose, apie pažeidimus ar sutrikimus nedelsdamas privalo pranešti teismo pirmininkui ar jo paskirtam (-iems) ir įgaliotam (-iems) teismo darbuotojui (-ams) (pavyzdžiui, teismo kancleriui, ūkio skyriaus vedėjui ar pan.).

13. Gairės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo, Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymo, Lietuvos Respublikos policijos veiklos įstatymo, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, Pavyzdinių pagrindinių teismų pastatų ir patalpų projektavimo ir įrengimo reikalavimų aprašo, patvirtinto Teisėjų tarybos 2015 m. sausio 30 d. nutarimu Nr. 13P-16-(7.1.2) „Dėl pavyzdinių pagrindinių teismų pastatų ir patalpų projektavimo ir įrengimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių, patvirtintų Teisėjų tarybos 2007-03-16 nutarimu Nr. 13P-33, 1(1.12.E) „Dėl asmens duomenų tvarkymo teismuose patvirtinimo“, Vaizdo duomenų tvarkymo pavyzdinių taisyklių, patvirtintų Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2016 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. 1T-1(1.12.E) „Dėl Vaizdo duomenų tvarkymo pavyzdinių taisyklių patvirtinimo“ nuostatomis ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais žmogaus teises ir laisves, saugumo priemonių teismuose įgyvendinimą bei asmens duomenų apsaugą.

14. Šiose Gairėse vartojamos sąvokos:

14.1. Apsaugos signalizacijos sistema – tai techninė apsaugos priemonė, susidedanti iš judesio jutiklio (-ų), magnetinio kontakto daviklio (-ų) ir/ar kitų daviklių, stiklo dūžio jutiklio (-ių), GPRS ryšio modulio ir/ar kitų priemonių, skirta nustatyti ir fiksuoti nesankcionuotą patekimą į saugomą zoną bei perduoti pavojaus signalą į vietinį (teismo pastate esančiam apsaugos poste, budėtojo ar kitoje patalpoje) ir centralizuotą (esančiam saugos tarnyboje arba policijoje, priklausomai nuo teismo pasirinkto saugumą teismuose galinčio užtikrinti subjekto) stebėjimo pultus.

14.2. Fizinė teismo apsauga – tai teismo teritorijos, teismo pastato ir juose esančių asmenų, turto ir kitų vertybių apsaugos užtikrinimas, kurį vykdo teismo apsaugos posto darbuotojas, saugos tarnybos darbuotojas arba kitas teismo pirmininko įgaliotas asmuo, kurio pareigybės aprašyme (pareiginėje instrukcijoje) yra nustatyta funkcija – užtikrinti saugumą teismuose (pavyzdžiui, teismo budėtojas).

14.3. Įeigos kontrolės sistema – tai techninė apsaugos priemonė, susidedanti iš durų užraktą kontroliuojančių kortelių skaitytuvų, įeigos kontrolės sistemos identifikavimo

priemonių (pavyzdžiui, išmaniųjų (magnetinių) kortelių) ir kitų priemonių, skirta kontroliuoti asmenų patekimą į teismo pastatą ir jame esančias erdves bei patalpas. Teismo pastate turi būti įrengta elektroninė įėjimo kontrolės sistema, jeigu teismo pastate tokia galimybė yra sudaryta.

14.4. Pavojaus signalizavimo (pranešimų) sistema – tai techninė apsaugos priemonė, susidedanti iš pavojaus pranešimo mygtukų ir kitų priemonių, skirta nustatyti ir fiksuoti pavojaus pranešimų mygtukų suveikimo įvykius bei perduoti pavojaus signalą į vietinį (teismo pastate esančiam apsaugos poste, budėtojo ar kitoje patalpoje) ir centralizuotą (esančiam saugos tarnyboje arba policijoje, priklausomai nuo teismo pasirinkto saugumą teismuose galinčio užtikrinti subjekto) stebėjimo pultus.

14.5. Saugumo priemonės – pavojaus signalizavimo (pranešimų) sistemos, apsaugos signalizacijos sistemos, įėjimo kontrolės sistemos, vaizdo stebėjimo sistemos, mobilių (rankinių) metalo ieškiklių (detektorių), stacionarių metalo detektorių, kuriomis siekiama užkirsti galinčią kilti grėsmę teismo ir teisme esančių asmenų saugumui, jų vykdomai veiklai, nusikalstamoms veikoms, nukreiptoms prieš teisėjus, teismo darbuotojus, teismo proceso dalyvius ir kitus teisme esančius asmenis, turtą bei kitas vertybes.

14.6. Saugos zonų sistema – teismo teritorijos, teismo pastate esančių patalpų ir erdvių suskirstymas į 3 apsaugos zonas: pirmoji apsaugos zona – Specialiosios paskirties patalpos, antroji zona – Tarnybinės patalpos ir trečioji zona – Viešosios patalpos. Į teismo teritorijos, teismo pastate esančių patalpų ir erdvių suskirstymą į 3 saugos zonas, rekomenduojama atsižvelgti pertvarkant teismo pastatą ir jame esančias patalpas arba projektuojant ir statant naujus teismo pastatus.

14.7. Vaizdo stebėjimo sistema – tai techninė apsaugos priemonė, susidedanti iš vaizdo stebėjimo kamerų, vaizdo įrašymo įrenginio, monitoriaus (-ių) ir kitų priemonių, skirta stebėti ir fiksuoti teismo teritoriją, teismo pastatą ir juose esančius asmenis, turtą bei kitas vertybes.

14.8. Kitos šiose Gairėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS

PAVOJAUS SIGNALIZAVIMO (PRANEŠIMŲ) SISTEMA

15. Teismo patalpose turi būti įrengti pavojaus pranešimų mygtukai (elektroniniai prietaisai), kurie yra naudojami užfiksuoti pavojaus signalą kilus grėsmei asmens – teisėjo, teismo darbuotojo arba kito teisme esančio asmens, saugumui, ar susidarius kitai kritinei

situacijai, taip pat perduoti pavojaus signalą į vietinį (teismo pastate esančiam apsaugos poste, budėtojo ar kitoje patalpoje) ir centralizuotą (esančiam saugos tarnyboje arba policijoje, priklausomai nuo teismo pasirinkto saugumą teismuose galinčio užtikrinti subjekto) stebėjimo pultus. Signalas gali būti perduodamas laidinėmis ir/ar belaidėmis ryšio linijomis.

16. Pavojaus pranešimų mygtukai montuojami visose teismo patalpose, kuriose vyksta teismo posėdžiai, teismo apsaugos poste, budėtojo patalpoje ar kitoje patalpoje, kurioje įrengtas stebėjimo pultas, susipažinimo su bylomis patalpose, raštinės zonoje, kurioje priimami ir išduodami dokumentai.

17. Pavojaus pranešimų mygtukai montuojami tokiose teismo patalpų vietose, kur būtų galima nepastebimai juos įjungti.

18. Turi būti sumontuota tokia pavojaus signalizavimo (pranešimų) sistema, kuri sudarytų galimybę nustatyti tikslią aktyvuoto pavojaus pranešimų mygtukų buvimo vietą ir perduoti pavojaus signalą į vietinį (teismo pastate esančiam apsaugos poste, budėtojo ar kitoje patalpoje) ir centralizuotą (esančiam saugos tarnyboje arba policijoje, priklausomai nuo teismo pasirinkto saugumą teismuose galinčio užtikrinti subjekto) stebėjimo pultus.

19. Pavojaus signalizavimo (pranešimų) sistema turi būti įrengiama su rezerviniu maitinimo šaltiniu, kuris, nutraukus elektros srovės tiekimą, užtikrintų nepertraukiamą šios sistemos darbingumą.

III SKYRIUS

APSAUGOS SIGNALIZACIJOS SISTEMA

20. Apsaugos signalizacijos jutikliai, magnetiniai kontaktai ir/ar kiti davikliai turi būti įrengiami teismo pastato visose pirmo, antro ir viršutinio aukštų perimetro patalpose, turinčiose angas (langai, durys, liukai ar pan.), taip pat kitose teismo pastato patalpose, į kurias įmanoma patekti naudojantis įvairiomis pastato konstrukcijomis bei inžinerinėmis sistemomis (stogeliai, priešgaisrinės kopėčios, tiesioginio praeinamumo ventiliacijos sistemos angos, stogo liukai, stoglangiai ir pan.).

21. Visi apsaugos signalizacijos sistemos signalai turi būti perduodami į vietinį (teismo pastate esančiam apsaugos poste, budėtojo ar kitoje patalpoje) ir centralizuotą (esančiam saugos tarnyboje arba policijoje, priklausomai nuo teismo pasirinkto saugumą teismuose galinčio užtikrinti subjekto) stebėjimo pultus.

22. Apsaugos sričių įjungimas bei išjungimas turi būti vykdomas asmeniniu apsaugos kodu per prie apsaugos sričių durų esančius valdymo pultelius arba iš centrinio apsaugos pulto.

Taip pat gali būti naudojamas ir automatinis apsaugos signalizacijos sistemos įjungimas nustatytu laiku (pavyzdžiui, po teismo darbo valandų).

23. Apsaugos signalizacijos sistemą turi įjungti ir išjungti teismo pirmininko įgaliotas (-i) asmuo (-ys) (pavyzdžiui, teismo budėtojas, teismo apsaugos darbuotojas, saugos tarnybos darbuotojas) tik jam priskirtu apsaugos kodu, teismo pirmininko nustatytu laiku. Teismo pastate esančių specialios paskirties patalpų ir erdvių (serverinės, archyvo, slaptų dokumentų saugojimo, inžinerinės infrastruktūros (šildymo katilinės, vidinės dujų paskirstymo, elektros, vėdinimo, vandens valymo įrenginių ir kt., taip pat patalpos, skirtos išlaptintam ir saugomam liudytojui, nepilnamečių apklausos, konvojuojamų laikymo, konvojaus patalpos, konvojaus judėjimo erdvės) apsaugos signalizacijos sistemą turi teisę įjungti ir išjungti tik specialų įgaliojimą turintys to teismo darbuotojai, teisėjai.

24. Centralėms bei išplėtimo moduliams turi būti numatytas rezervinis maitinimas, kad pagrindinio maitinimo gedimo atveju sistema galėtų nepertraukiamai funkcionuoti.

IV SKYRIUS

ĮEIGOS KONTROLĖS SISTEMA

25. Į teismo viešąsias patalpas laisvai įleidžiami (turi teisę patekti) teismo proceso dalyviai, kiti teismo interesantai, teisėjai ir teismo darbuotojai. Teismo proceso dalyviai, kiti teismo interesantai, teisėjai ir teismo darbuotojai įleidžiami per viešąjį (centrinį, pagrindinį) įėjimą. Teismo teisėjai ir teismo darbuotojai į teismo pastatą gali patekti ir per tarnybinį įėjimą (įėjimus), jeigu teismo pastate tokia galimybė yra sudaryta. Pasibaigus teismo darbo laikui, pašaliniai asmenys į teismo pastatą neįleidžiami.

26. Į teismo tarnybines patalpas (pavyzdžiui, teisėjų ir teismo darbuotojų darbo kabinetai, teisėjų pasitarimų kambariai, teisėjų ir teismo darbuotojų poilsio kambariai, asmens higienos patalpos, taip pat koridoriai, laiptinės bei kitos judėjimo erdvės tarp šių patalpų) turi teisę patekti tik to teismo teisėjai, teismo darbuotojai. Kiti asmenys (pavyzdžiui, kito teismo teisėjai) į tarnybines patalpas įleidžiami gavus teismo pirmininko įgalioto (-ų) asmens (-ų) (pavyzdžiui, teismo budėtojo, teismo apsaugos darbuotojo, saugos tarnybos darbuotojo) arba lydimi to teismo teisėjo, teismo darbuotojo. Pastaruoju atveju to teismo teisėjas ar teismo darbuotojas, pas kurį atvyko asmuo, asmeniškai atsako už šio asmens buvimo teismo pastate tvarką.

27. Į teismo pastate esančios specialios paskirties patalpas ir erdves (serverinės, archyvo, slaptų dokumentų saugojimo, inžinerinės infrastruktūros (šildymo katilinės, vidinės

dujų paskirstymo, elektros, vėdinimo, vandens valymo įrenginių ir kt., taip pat patalpos, skirtos įslaptintam ir saugomam liudytojui, nepilnamečių apklausos, konvojuojamų laikymo, konvojaus patalpos, konvojaus judėjimo erdvės) turi teisę patekti tik specialius įgaliojimus turintis teisėjas, teismo darbuotojas arba kiti atitinkamą leidimą turintys asmenys (pavyzdžiui, konvojaus, liudytojų ir nukentėjusiųjų apsaugos pareigūnai ir jų tarnybinis transportas, išimtiniais atvejais ir teismo tarnybinis transportas).

28. Ypatingais atvejais į bet kokias teismo patalpas bet kuriuo paros metu gali būti įleidžiami specialiųjų tarnybų (policijos, greitosios medicinos pagalbos, priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybų ir kt.) atstovai, lydimi juos iškvietusio teismo darbuotojo, teisėjo.

29. Įėjimas į tarnybines patalpas ir išėjimas iš tarnybinių patalpų, įskaitant įėjimą į viešąsias patalpas iš tarnybinių patalpų, įėjimas į teismo pastate esančios specialios paskirties patalpas ir erdves, ir išėjimas iš jų, jeigu teismo pastate yra tokia galimybė, turi būti kontroliuojamas elektroninės įeigos kontrolės sistemos. Šiuo tikslu visiems teismo teisėjams ir teismo darbuotojams turi būti išduodamos atitinkamos įeigos kontrolės sistemos identifikavimo priemonės, suteikiančios galimybę atidaryti teismo tarnybinių patalpų duris. Atsižvelgiant į teismo infrastruktūrą, turimą teismo inventorių (pavyzdžiui, įeigos kontrolės sistemą, elektroninę įeigos kontrolės sistemą), gali būti pasitelkiama elektroninėmis, mechaninėmis ir/ar kitomis saugos priemonėmis, sistemomis, siekiant užtikrinti būtiniausią apsaugą teisme.

30. Įeigos kontrolės sistemos identifikavimo priemonių rūšį, formą, jų apskaitos tvarką nustato teismo pirmininkas ar jo paskirtas (-i) ir įgaliotas (-i) teismo darbuotojas (-ai) (pavyzdžiui, teismo kancleris, ūkio skyriaus vedėjas ar pan.).

31. Teismo darbuotojas, teisėjas jam išduotą įeigos kontrolės sistemos identifikavimo priemonę (pavyzdžiui, išmaniąją (magnetinę) kortelę, jei teisme sumontuota ir įdiegta elektroninė įeigos kontrolės sistema), turi saugoti, neduoti jos kitiems asmenims, o pametus – nedelsiant privalo pranešti teismo pirmininko paskirtam (-iems) ir įgaliotam (-iems) teismo darbuotojui (-ams) (pavyzdžiui, teismo kancleriui, ūkio skyriaus vedėjui ar pan.).

32. Elektroninės įeigos kontrolės sistemos užfiksuoti duomenys, tai yra duomenys, susiję su asmenų patekimu į įvairias teismo patalpas, leidžiantys nustatyti, kas, kada ir kur ėjo, taip pat leidžiantys vykdyti darbo laiko apskaitą, gautus duomenis analizuoti saugumo rizikos ir grėsmių pagrindu, tvarkomi šiuos santykius reglamentuojančiais teisės aktais.

33. Elektroninės įeigos kontrolės sistemos užfiksuotus duomenis, įeigos kontrolės sistemos identifikavimų priemonių (pavyzdžiui, išmaniųjų (magnetinių) kortelių) apskaitą tvarko tik teismo pirmininko įgaliotas teismo darbuotojas.

V SKYRIUS

VAIZDO STEBĖJIMO SISTEMA

34. Vaizdo stebėjimo priemonės (stacionarios vaizdo stebėjimo kameros ir kita stacionari įranga, galinti fiksuoti vaizdo duomenis) teisme turi būti įrengtos taip, kad jos sudarytų sąlygas fiksuoti teismo pastato perimetrą, visus įėjimus į teismo pastatą, įėjimus iš viešųjų patalpų į tarnybines, susipažinimo su bylomis patalpą ir įėjimą į patalpą darbui su įslaptinta informacija, taip pat iš teismo apsaugos posto (budėtojo patalpos) nematomas viešųjų patalpų erdves, nematomą laukiamąją erdvę, nematomus įėjimus į proceso dalyvių pasitarimų kambarius ir nematomą drabužių saugyklą. Vaizdo stebėjimo monitoriai turi būti sumontuoti budėtojo patalpoje, teismo apsaugos poste ar kitoje šių funkcijų vykdymui tinkamoje teismo patalpoje.

35. Teismo vaizdo stebėjimo įranga, išskyrus vaizdo stebėjimo kameras, vaizdo stebėjimo priemones ir informacijos perdavimo tinklus, turi būti rakinamoje patalpoje, į kurią draudžiama įeiti asmenims, neturintiems tokios teisės.

36. Vaizdo stebėjimo priemonėmis užfiksuoti duomenys, tai yra duomenys, susiję su fiziniu asmeniu, turtu ir materialinėmis vertybėmis (toliau – vaizdo duomenys), tvarkomi vadovaujantis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu bei kitais šiuos santykius reglamentuojančiais teisės aktais.

37. Vaizdo duomenų valdytojas yra teismas, kuriame vyksta vaizdo stebėjimas. Visus vaizdo duomenis turi teisę tvarkyti tik teismo pirmininko paskirtas (-i) asmuo (-ys), atsakingas (-i) už teismo vaizdo stebėjimo sistemos techninę priežiūrą ir vaizdo duomenų tvarkymą (toliau – teismo darbuotojas, tvarkantis vaizdo duomenis).

38. Vaizdo duomenų tvarkymas turi būti nustatytas teismo parengtame ir patvirtintame rašytiniame dokumente, kuriame būtų nurodomas vaizdo stebėjimo tikslas ir apimtis, vaizdo duomenų saugojimo terminas, priėjimo prie tvarkomų vaizdo duomenų sąlygos, šių duomenų naikinimo sąlygos ir tvarka bei nustatyti kiti reikalavimai teisėtam vaizdo duomenų tvarkymui.

39. Vaizdo stebėjimą vykdo teismo pirmininko paskirtas (-i) asmuo (-ys), atsakingas (-i) už vaizdo duomenų tvarkymą naudojant vaizdo stebėjimo priemones.

40. Vaizdo duomenys įrašomi vaizdo duomenų įrašymo įrenginiuose, skirtuose vaizdo duomenims įrašyti, saugoti, peržiūrėti, kopijuoti. Vaizdo duomenys vaizdo įrašymo įrenginiuose saugomi ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, o jei per vaizdo duomenų saugojimo laikotarpį kreipiasi teisėsaugos institucijos (jeigu vaizdo duomenys yra reikalingi teisėtiems

veiksmams atlikti (pavyzdžiui, teisės pažeidimo tyrimui) tokie duomenys turi būti perkeltami į atskirą laikmeną ir saugomi tiek, kiek to reikalauja duomenų tvarkymo tikslai. Pasibaigus vaizdo duomenų saugojimo terminui vaizdo duomenys yra sunaikinami.

41. Teismas turi įgyvendinti tinkamas organizacines ir technines priemones, skirtas apsaugoti vaizdo duomenis nuo atsitiktinio ar neteisėto naikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo. Teismas turi laikytis pagrindinių vaizdo duomenų tvarkymo principų bei konfidencialumo ir saugumo reikalavimų, įtvirtintų Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

42. Vaizdo duomenų subjektai turi teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su savo asmens duomenimis ir įgyvendinti kitas Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytas teises šiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

43. Vaizdo duomenys tretiesiems asmenims teikiami tik įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais bei tvarka.

44. Teismas, teikdamas vaizdo įrašo kopiją vaizdo duomenų subjektams, teisėsaugos institucijoms ar kitais atvejais, kai vaizdo duomenys turi būti teikiami pagal įstatymus, turi pildyti vaizdo duomenų teikimo žurnalą. Šiame žurnale pateikiama informacija apie vaizdo įrašo kopijos gavėją, duomenų pateikimo laiką, pateiktų duomenų apimtį, duomenų pateikimo teisinį pagrindą, duomenis pateikusį atsakingą asmenį ir kt. Žurnalą pildo teismo darbuotojas, tvarkantis vaizdo duomenis arba kitas teismo pirmininko paskirtas teismo darbuotojas elektroniniu būdu arba raštu.

VI SKYRIUS

MOBILŪS (RANKINIAI) METALO IEŠKIKLIAI (DETEKTORIAI), STACIONARŪS METALO DETEKTORIAI

45. Mobilių (rankinių) metalo ieškiklių (detektorių), stacionarių metalo detektorių panaudojimo tikslas – užtikrinti teismo ir kitų asmenų apsaugą nuo Gairių 9 punkte įvardintų draudžiamų daiktų patekimo į teismo teritoriją, pastatą, ypač į teismo posėdžių sales.

46. Teismo apsaugos posto darbuotojas, saugos tarnybos darbuotojas arba kitas teismo pirmininko įgaliotas asmuo (pavyzdžiui, teismo budėtojas), kurio pareigybės aprašyme (pareiginėje instrukcijoje) yra nustatyta funkcija – užtikrinti saugumą teismuose, patikrinti asmenį (rankiniu) metalo ieškikliu (detektoriumi), stacionariu metalo detektoriumi, (rankinį) metalo ieškiklį (detektorių), stacionarų metalo detektorių naudoja savo tiesioginių funkcijų vykdymui.

47. Teismo apsaugos posto darbuotojas, saugos tarnybos darbuotojas arba kitas teismo pirmininko įgaliotas asmuo (pavyzdžiui, teismo budėtojas), kurio pareigybės aprašyme (pareiginėje instrukcijoje) yra nustatyta funkcija – užtikrinti saugumą teismuose, patikrinti asmenį (rankiniu) metalo ieškikliu (detektoriumi), stacionariu metalo detektoriumi, turi teisę, o, kilus įtarimui dėl draudžiamų daiktų turėjimo ar teismo pirmininkui, arba bylą nagrinėjančio teisėjo sprendimu nurodžius, privalo patikrinti į teismą atvykusius asmenis naudojant mobilių (rankinį) metalo ieškiklį (detektorių), stacionarų metalo detektorių.

48. Teismo apsaugos posto darbuotojas, saugos tarnybos darbuotojas arba kitas teismo pirmininko įgaliotas asmuo (pavyzdžiui, teismo budėtojas), kurio pareigybės aprašyme (pareiginėje instrukcijoje) yra nustatyta funkcija – užtikrinti saugumą teismuose, patikrinti asmenį (rankiniu) metalo ieškikliu (detektoriumi), stacionariu metalo detektoriumi, turi teisę patikrinti asmenį (rankiniu) metalo ieškikliu (detektoriumi), stacionariu metalo detektoriumi tik tikrinamajam asmeniui išreiškus sutikimą. Jeigu asmuo, kuris yra tikrinamas, nesutinka, šis asmuo į teismo pastatą ar atskiras jo patalpas neįleidžiamas.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

49. Šiose Gairėse yra nustatyti rekomenduojami reikalavimai, taikomi saugumo priemonių įdiegimui ir naudojimui teismuose. Siekdamas užtikrinti aukštesnį asmens duomenų saugos ir kito saugumo lygį teisme, teismas gali imtis papildomų apsaugos priemonių.

50. Organizuojant saugumo priemonių teismuose įdiegimą ir naudojimą konkrečiame teisme, Gairių nuostatos nėra taikomos tiesiogiai. Teismo pirmininkas privalo, vadovaudamasis šiose Gairėse įtvirtintomis nuostatomis bei atsižvelgdamas į kiekvieno teismo saugumo užtikrinimo poreikį, į tam tikrus su teismų veikla susijusius kriterijus (pavyzdžiui, teismų nagrinėjamos bylos) patvirtinti tvarką, kuri detalizuotų saugumo priemonių teismuose įdiegimą ir naudojimą konkrečiame teisme (toliau – Tvarka).

51. Už Tvarkos nuostatų laikymosi priežiūrą ir jų vykdymo kontrolę bei periodišką Tvarkos peržiūrėjimą atsakingas teismo pirmininko paskirtas teismo darbuotojas, kuris, įvertinęs Tvarkos taikymo praktiką, esant poreikiui inicijuoja Tvarkos pakeitimus.

52. Teismo pirmininko pasirinktu būdu ir forma visi teismo teisėjai, teismo darbuotojai turi būti supažindinami su Gairių 50 punkte nurodyta tvarka.

53. Asmenys, pažeidę šių Gairių 50 punkte nurodytos Tvarkos reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.
